

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Sharei Tefillah Publication

29 Parker Blvd. Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת תולדות
NOVEMBER 14, 1998 כה' חשוון תשנ"ט

לכל זמן ועת

הדלקת נרות - 16: 4	שקיעה/יום השבת - 33: 4
זמן קריאת שמע/מ"א - 40: 8	צאת הכוכבים/מעריב - 28: 5
זמן קריאת שמע/גר"א - 16: 9	לשיטת רבינו תם - 45: 5

מדעת עליון

וימכור את בכורתו ליעקב וגו' (כה-לג)

הנה קושיית העולם הידועה: הרי ברור שערך הבכורה גדול לאין שיעור מערכו של נזיד עדשים. כיצד, אם כן, קנה יעקב את הבכורה מעשו בנזיד עדשים, הרי לפי ההלכה אין המקח חל כאשר יש אונאה יותר משתות? אלא מצינו קדוש מדבר - הג"ר פנחס הלוי הורוויץ זצ"ל בעל "הפלאה" שכתב יסוד נפלא בענין שכר ועונש: דהנה איתא באבות (ב-א) "רבי אומר הוי זהיר במצוה קלה כבחמורה שאין אתה יודע מתן שכרן של מצות, והוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה" ע"כ שם. והרי לכאורה, אם באמת "אין אתה יודע שכרן של מצות", כיצד יקיים האדם "והוי מחשב הפסד מצות כנגד שכרה"? תשובה לדבר נעוצה בהמשך דברי התנא - "והוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסידה". היינו, כל אדם בעצמו ע"פ הערך שמייחס למצות ולעבירות קובע ומחשב את שכרו בקיום המצות, ואת עונשו בעבירות. אם למשל, חילל אדם שבת, חס וחלילה, תמורת עשרה זהובים, נמצא שזה ערכה של שבת בעיניו, וגם שכרו תמורת שמירת שבת יהיה "זהובים בלבד. מכאן, מסיק ה"הפלאה", מי שאינו מקיים את המצות ע"מ לקבל פרס, אלא מחמת אהבת ה' - שוה אצלו המצוה יותר מן השכר עד שאין סוף לשכרו.

ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדול החמודות אשר אתה בבית וכו' (כז-טו)
אם רוצים אנו לצייר צורתה הפנימית של מצות כיבוד אב ואם, עלינו

וימשהו ויאמר הקול קול יעקב והידים ידי עשו וגו' (כז-כב)

Rashi explains that Yitzchok perceived the difference between Yaakov and Esav, because Yaakov always spoke softly and solicitously to his father, while Esav spoke harshly and impolitely.

The question is asked: Just as Yaakov changed the feel of his hands to withstand recognition, why didn't he also change the tone of his voice and speak as Esav would have?

The Shearis Menachem answers that we see from here that Yaakov was able to imitate everything - touch, taste, etc., to be similar to Esav, but under no circumstance could he bring himself to speak in contempt and in the vile manner of Esav. So too, the descendents of Yaakov should never fall prey to the traps and pitfalls that lay in our way, so as never to talk and act in the contemptuous and vile manner of the other nations.

הלכה ברורה בענין הלכות שבת

Articles of clothing that are not intrinsic parts of a garment, may nevertheless be considered subordinate (טפל) to the garment, thus allowing one to wear it outdoors. Any article that performs a function that enhances the effectiveness or appearance of a garment is accorded the same status as the clothing itself, and one may wear it in a רשות הרבים. For example, a belt or suspenders that are used to hold up one's pants, or a safety pin that holds together a garment, may be worn in a public domain, as well as shirt collar stiffeners, shoulder pads, tie clips and even a bobby pin to secure a Yarmulke in place.

An item that has little or no value, that is attached to an article of clothing, may also be considered subordinate to the garment even if it does not perform any function. Spare buttons, Identification tags and Shaatnez labels that are sewn inside a garment, and threads left in a garment from a fallen button, are examples of this. Cleaner's and price tags are also considered subordinate to the clothing, however, these should preferably be removed from the garment before Shabbos.

THIS ISSUE IS SPONSORED BY THE NEW
כולל ערב ד'פורשיי - FORSHAY NIGHT KOLEL

ANYONE WHO LIKE TO JOIN PLEASE CALL 354-3709

For information, sponsorship or dedications, call 914-362-4380.

received? Most likely those that were actually given to Esav after Yaakov took the initial blessings, יהנה משמני הארץ יהיה מושבך וכו' והיה כאשר תריד, "Behold from the fat of the land will be your habitat.....And it will be when he will falter (when Yisroel will not keep the Torah and Mitzvos - Rashi) and you will throw off his yoke from on your shoulders."

"Now between you and me, it's clear that עשו הרשע and his future descendents would never have kept the Torah for even one day, and so, Yaakov would have benefitted by throwing off the terrible yoke of power that Esav controlled over him, gaining the upper hand and causing Esav to be subservient to him for all generations."

"So in reality," concluded the Maggid, "It would appear as if Rivkah miscalculated, because had the order of events unfolded as they were supposed to have, we, בני יעקב, would have long ago freed ourselves from the pain and hardship of subservience, harsh rule and ישראל."

TORAH GEMS

ויתרוצצו הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי וכו' (כה-כב)

When Rivkah was pregnant with Yaakov and Esav, she suffered much discomfort. Rashi quotes חז"ל, that when she would pass the doors of the Yeshiva of Shem and Aver, Yaakov would struggle to emerge, but when she passed temples of idol-worship, she would feel Esav struggle within.

The Sefer **Mayanos Hanetzach** comments that many crucial factors in a child's development depend upon the mother. If a mother is accustomed to coming to the doors of Torah and Mitzvos and she shows an appreciation for a Religious way of life, the "Yaakov" within the child strives to emerge, but if she prefers a culture alien to our heritage, the child's "Esav"-like tendencies will struggle to dominate the child's life.

We see this further from **Harav Shamshon Raphael Hirsch ZT"L** who writes that the Hebrew word for mother "אם", is spelled with the same letters as the Hebrew word for **If** - "אם". The mother is the "אם" - the "If" - a crucial factor in child rearing. **If** the input of the mother is consistent with her goals, the child will very likely follow in her ways.

להסתכל על עשו וללמוד ממנו איך הוא התנהג בביבוד יצחק אביו. וצריך להבין תכונת נפשו של עשו, איך לא השפיע קיום כיבוד אביו על שאר התנהגויותיו, הרי כל מצוה הנעשית ע"י אדם משפיעה היא על נפשו ונשמתו? ותירץ הגמ"ר **חיים מרדכי קטץ זצ"ל בס' באר מחוקק** שלמרות שכיבד עשו את אביו באופן כה נשגב, אשר הראה התרוממות הנפש, מ"מ לא נבע התנהגותו ממקורות אלוניים, אלא ענינים צדדיים הם אשר הניעו וגרמו להתרוממות נפש כזאת. כי גדלות שמקורו אלוני, משפיע על שאר התנהגויותיו של האדם, וממילא, לא השפיע מה שכיבד עשו את אביו על שאר פעולותיו. אולם אע"פ שפעולותיו של עשו לא נבעו ממקור אלוני ואמיתי, מכל מקום למעשה חסד יחשב, ולכן קבל שכר. ביאור הדברים, על פעולה טובה לבד מקבלים שכר, למרות שאינו נובע ממקור אלוני. אולם, בכדי שהפעולה תשפיע על מהותו של האדם ועל התנהגותו הכללי, צריכה המידה ההיא להיות נובעת ממקור המעיין אלוני וקדוש.

מעשה אבות.... סימן לבנים

ורבקה שמעת בדבר יצחק אל עשו בנו וכו' (כז-ה)

The great Rebbe, **R' Yisroel ZT"L of Koznitz**, was well known for his wondrous and inspiring Drashos that he gave for his Chassidim, and was affectionately known to all as the **Koznitzer Maggid**.

While once speaking on Parshas Toldos, the Maggid was recounting the story of how Rivkah convinced Yaakov to take his brother, Esav's, place and be the one to receive the coveted Berachos from Yitzchok, their father. In mid-speech, the Maggid suddenly took on a stern gaze and proclaimed, "We see clearly from here, that when the woman of the house takes charge of matters into her own hands, her husband will eventually stumble and mistakes will follow!"

The Chassidim listening were stunned and totally unaware of what the Rebbe was referring to. R' Yisroel said, "It's true. If Rivkah Imeinu would not have intervened and Esav would have actually received the original Berachos out of Yitzchok's mouth, surely Yaakov would not have been stuck with absolutely nothing. Rather, he would have been blessed second, right after his brother. And what Berachos would he have